

Rörelse och stillhet längs Hallandskusten

Raksträckan längs Hallandskusten har mycket att erbjuda, så det behöver inte bli en fartsträcka. Landstig i små idylliska hamnar eller förtöj mitt i bruset. I Halland finns både rörelse, mystik och stillhet. Text & foto: Jerker Norlander

HARALD HÄRDRÅDE KAN ha varit den förste som utnyttjade en gästplats på Hallandskusten. Det gjorde han år 1020 och då använde han Glumstenen som orientering, det jättelika flyttblocket som ligger vid inseglingen till Glommens fiskeläge. Känt sedan mer än tusen år tillbaka har det varit ett tydligt landmärke på den flacka Hallandskusten tills det ersattes av fyren Morups-Tånge 1843.

91:an Karlsson, Nidingen och Hallands Väderö är namn som har satt Halland på kartan. 91:an hittar vi Halmstad, den mystiska fyrplatsen Nidingen i norr, men Hallands Väderö ligger i inte i Halland utan är stadigt förankrad i Skåne utanför Torekov.

Det var danskarna som byggde en fyr 1624 på det mystiska revet Nidingen utanför Onsalahalvön i norr. Sedan dess har mer än 600 sjöolyckor rapporterats från den utsatta fyrplatsen med de två tvillingtornen. Runt

den magiska ön Lilleland vid Nidingen skapas vid speciella förhållanden av vågorna som flyttar runt det översta lagret av sten och bygger på höjden. Ibland en liten kobbe, men det kan också bli en ö med 50 m diameter. Sedan rasar stenarna igen och ön försvinner under ytan.

Hamnen på Nidingen ligger utsatt, men det finns båtturer till ön från Gottskär som är ett bra alternativ till den dyrare Lilla Bommen, ”en bit uppför älva” i Göteborg.

Onsala Båt- och sjöfartsmuseum är värt promenaden på några kilometer från gästhamnen. Här finns båtar både inom och utomhus, de flesta i möbelskick.

– **ALLA FÅR** plats, ropar hamnkaptenen i Bua, när vi trixar oss in den till synes överfulla hamnen. En kulingvarning längs västkusten har gjort att många tagit lä i Bua och vi blir lovade en plats.

Vi lyckas pricka in hamnens stora dag. Det är Makrillfestivalen i juli och det dukas långbord på kajen. Det är trevligt trångt i hamnen och lång kö till makrillboden där det serveras dörjad makrill med potatis och lingonsylt. Buapudding är en lokal specialitet.

Varbergs fästning syns på långt håll, där den breder ut på wardberget, vaktberget. Idag belägras fästningen bara av glassätare, båtfolk och sommarjobbare.

ÄR VARBERG HALLANDS populäraste gästhamn? Det går att pressa in 500 båtar, de flesta är danskar och tyskar.

Klarar man att ligga en bit från centrum är Getteröns marina, tvärs över hamnen, ett bra alternativ. Det ingår mycket i hamnavgiften och kommunikationerna till centrum är goda med buss eller båt varje halvtimme. Ett paradis för fågelskådarna och finfina badstränder alldeles i närheten.

Nidingens fyrplats med de två tvillingtornen från 1834. 1916 bodde här tre familjer med 23 barn.

Varberg är en cykelstad. Ett besöksmål, inom räckhåll för en hyrcykel, är Marinmuseet i Trönningenäs. Bo Oskarsson har samlat tusentals föremål från Svenska Amerikalinjen, allt från chiefens kavaj till sjösjukepiller och muffinsformar med Amerikalinjens dekal på askar och pappersformar. I blickfånget finns en två meter lång modell av M/S Gripsholm.

Träslövsläge, mer känt som "Läjet", är Hallands största fiskehamn. En pittoresk liten by med bra gästhamn, restauranger, fisk- och skaldjurshandel, kafé, hyrbastu, minigolfbana och glasskafé. Barnvänligt. Direktbuss till Varberg, 5 km.

Placeringen ute på udde gör Glommen till ett populärt etappstopp innan kursen sätts mot danska hamnar. Till Gilleleje på norra Själland är det 50 M. Gästplatserna är bara tio, men siffran är tänjbar om det kniper.

FALKENBERG HAR TVÅ gästhamnar. Ett staket av prickar leder in till Lövstavikens Båtförening på Årans norra strand. Gästande båtar delar klubbens fräscha lokaler med husbilsfolket. Det finns bastu i hamnen och en mindre kiosk. Det brukar finnas cyklar att låna så det gör inte så mycket att det är en bit till centrum och affär.

Längre upp i Åran ligger Falkenbergs Båtsällskap. Den begränsade servicen uppvägs av att hamnen ligger på bekvämt avstånd till centrum och badstrand.

Dörjad makrill, potatismos och lingon serveras på kajen i Bua under Makrillfestivalen i juli. Trångt, trevligt och bryggdansen till sena timmen.

Skallkroken sköts av klubbens 250 medlemmar. Vår och höst ekar hammarslagen när Måndagsgänget, ett gäng pensionerade hantverkare, träffas. Klubbhuset är klart och nu står en ny servicebyggnad i planeringen för seniorerna, som alltid avslutar arbetsåret med ett präktigt julbord.

Hönsaseglingen var förr en populär kappsegling i Skallkroken. En rak bana lades ut längs kusten och för varje udde som passerades skulle man hönsa, dvs ta en snaps.

Det är BK Najaden som driver gästhamnen i Halmstad, en bit upp i Nissan. Fullriggaren Najaden låg länge som ett blickfång i ån, men den blev för dyr och såldes. 🚗

I Marinmuseet har Bo Oskarsson samlat tusentals prylar från Svenska Amerikalinjen, plus hundratals utombordare i alla storlekar. Cykelavstånd från Varberg.

Varbergs gästhamn med kallbadhuset och fästningen i bakgrunden. Foto: VisitVarberg

BK Najaden driver gästhamnen i centrala Halmstad. Hamnvärden Herje Christops trivs med båtfolket när han tar sin cykelrunda längs Nissan.

Anders Redelius och Marianne Kunstlerlicker gjorde en långsegling från Karlskrona till Halden i Norge och tillbaka. De upptäckte Skallkrokens hamn som de ger högsta betyg.

